

Geni i figura » Només a Catalunya el tracten com un savi

Xavier Sala i Martín, el nou profeta de la dreta catalana

En cercles acadèmics nord-americans les seves tesis sobre la pobresa són discutides i no gaudeixen del prestigi que els seus fans asseguren

Pep Martí · BARCELONA

Professor de la Universitat de Colúmbia (EUA) i de la Pompeu Fabra, assessor del Banc Mundial i del Fons Monetari Internacional, guanyador del premi d'economia Rey Juan Carlos que atorga la Fundació José Celma, membre del Consell de Telefónica a Catalunya, **Joan Laporta** l'ha fitxat de president de la comissió econòmica del Barça, **Miquel Roca** l'ha portada a la Societat Econòmica d'Amics del País, **Jordi Pujol** l'ha volgut al patronat de la fundació que tot just acaba de crear... L'economista **Xavier Sala i Martín** és present a totes les sales i gaudeix de gran predicament a Catalunya, on és tertulià a Catalunya Ràdio i articulista a *La Vanguardia*. Com sol passar al nostre país, però, tot plegat està una mica sobredimensionat. No és catedràtic de Colúmbia ni de Harvard—equivocació freqüent a la premsa i en programes oficials—sinó *full professor* de la primera i conferenciant ocasional de la segona.

Xavier Sala i Martín és, segurament, un bon economista i és un bon divulgador d'ell mateix. Domina la provocació, però defuig el debat sempre que pot. Les seves diatribes des de *La Vanguardia*—diari que el tracta a cos de reïles fa sabent que juga a casa, té altres columnistes que li fan de claca i les poques vegades que s'han publicat cartes de resposta—sovint retallades—, la direcció del diari les ha publicat al costat la seva contrarèplica.

Sala ha caigut en errors greus que haurien de servir, si més no, per mitigar l'entusiasme dels seus admiradors. Ha arribat a negar que als EUA morin persones per falta d'assistència sanitària. De fet, l'Institute of Medicine dels EUA, un centre conservador, afirma que cada any moren 30.000 persones per aquesta causa, una xifra considerada escadussera per altres experts.

Durant molt de temps va aparèixer com a catedràtic de Colúmbia, cosa que mai ha estat certa

→ El personatge se sap vendre, però el producte és força dolent.

Les seves valoracions sobre la pobresa al món han xocat amb la realitat. Ell empra un mètode que consisteix a definir que són pobres les persones que consumeixen un dòlar o menys per dia, però que aquest dòlar no és el dels EUA, sinó el valor d'una moneda nacional que compraria la mateixa quantitat de productes i serveis que compraria un dòlar als EUA. Per tant, si un pakistanès pot comprar al dia només un litre de llet, que als EUA costa un dòlar, ja no és pobre. A més, **Sala** inclou no només el consum privat sinó també el consum públic (infraestructures i serveis). Per això per ell els pobres disminueixen.

Stiglitz desacredita Sala

Un Govern tan neoliberal com el nord-americà empra la xifra de 3,21 dòlars per dia per quantificar els pobres. El Premi Nobel d'Economia **Joseph Stiglitz**, antic cap dels economistes del Banc Mundial, ha estimat que la xifra de pobres havia augmentat entre 1987 i 1998 de 1.180 milions a 1.200 milions de persones. De fet, **Sala** va ser un dels grans absents a la trobada internacional sobre la pobresa organitzada per **Stiglitz** l'abril de 2003. El mateix **Stiglitz** ha qualificat els criteris de **Sala** com "una gran distorsió de la realitat" (www.glovesoff.org). ■

Algunes perles —lamentables— de l'inefable

El seu estil és inconfusible. Veiem-ne alguns exemples. Sobre l'estudi elaborat pels economistes **Magda Mercader** i **Xavier Ramos** per a la Fundació Un Sol Món-Caixa de Catalunya, que afirmava que la pobresa a Catalunya augmentava: "Ningú s'ha aturat a analitzar la veracitat de la notícia. Una gran mentida (...) a Catalunya els ciutadans que poden comprar carn menys d'un cop per setmana són l'1% i no el 14,3%!" (1 de març del 2004). "És curiós: per més que llegeixo la llista dels deu manaments, no aconseguiré veure'n un que digui 'seguiràs el tractat de Kyoto al peu de la lletra'" (17 de juny del 2004). "Al Banc Mundial li interessa dir que al món hi ha molts pobres, cosa que justifica la seva pròpia existència. Més globalització... i menys ONU i Banc Mundial" (17 de juliol de 2003). ■